

TOESPRAAK INDIË-HERDENKING 15 AUGUSTUS 2024 SPREKEN IS ZILVER EN ZWIJGEN IS INDISCH

In het voorwoord van het programmaboekje, heb ik mogelijke oorzaken aangegeven die zeer waarschijnlijk geleid hebben tot het collectief fenomeen “Indisch zwijgen”. De eerste en tweede generatie kozen destijds om voor hun moverende redenen, bewust voor de overlevingstand “we kijken niet meer achterom”. Resultaat hiervan is dan echter wel dat dingen onbespreekbaar en onbegrepen blijven.

Binnen de Indische en Molukse gezinnen werden de jongeren echter door de jaren heen, steeds opnieuw geconfronteerd met de scherpste en onwrikbaarheid van deze keuze.

Elke dag opnieuw werd hen immers, het niet bespreekbaar maken en het niet uiten van gevoelige kwesties, met de paplepel ingegoten.

Dat een en ander een negatieve weerslag heeft c.q. heeft gehad op de ontwikkeling van hun persoonlijke identiteit, alsmede op de vorming van hun sociaal-maatschappelijke status mag duidelijk zijn.

Daarnaast speelt tevens het nog steeds bestaand gegeven dat binnen de Indische en Molukse samenleving heersende adat (= combinatie van omgangsvormen, sociale regels en traditionele gebruiken), aan het ouderlijk gezag een dwingend bepalende pedagogische rol is toebedeeld.

Deze familiestructuur biedt hierdoor dan ook weinig of geen ruimte, om dit haast ondoordringbaar zwijgen te doorbreken.

Immers eerbied en respect voor ouderen, is ook nu nog steeds de meest primaire hoeksteen van hun samenleving.

Nu echter de kring van de eerste generatie alsmaar kleiner wordt, is er op natuurlijke wijze, een niet eerder bestaande ruimte ontstaan.

Een ruimte die nu de unieke kans biedt, om de zo lang beoogde dialoog te voeren.

Eens temeer nu de jongere generaties (uit een namens het ministerie van VWS recentelijk door de instantie “Diversio” uitgevoerd landelijk onderzoek) zelf de algemene behoefte hebben geuit, om het oorlogsverleden meer zichtbaar en ook meer bespreekbaar te maken.

Persoonlijk ben ik van mening dat de focus, nu meer gericht zou moeten worden op het borgen van herinneringen en daarnaast op het plaatsen van die herinneringen, in een veranderde maatschappelijke context.

Het steeds maar opnieuw oprakelen, biedt met name in dit verband, totaal geen soelaas meer.

In het verlengde hiervan zou het van voortschrijdend politiek inzicht getuigen, wanneer de Nederlandse overheid c.q. het Kabinet, zich t.a.v. dit collectief bewustwordingsproces, een voortrekkersrol zou gaan aanmeten.

De tijden van ontkennen, wegstijgen en wijzen met het bekende belerend vingertje, zijn mijns inziens in alle opzichten volledig achterhaald en beslist onaanvaardbaar.

In markante tegenstelling tot de landelijke politiek ter zake, onderkennen de bestuurders in de regio Zuid, niet alleen de noodzaak van het doorbreken van het Indisch zwijgen, maar steken onze stichting waar mogelijk de helpende hand toe. Hierbij valt o.a. te denken aan het gezamenlijk zoeken naar mogelijke deel- en verbindingsaspecten.

De koloniale historie heeft althans bij mij persoonlijk, in ieder geval nadrukkelijk een psychologisch en maatschappelijke doorwerking te weeg gebracht. Mede als gevolg hiervan, is het mij niet gelukt om de rugzak van mijn traumatisch oorlogsverleden te legen. En ja, dit heeft mij in voorkomende situaties ook vaker mentaal opgebroken.

Toen het mij echt duidelijk werd dat zwijgen geen mogelijkheden opent en ook geen oplossingen biedt, heb ik met enkele gelijkgestemden, stichting Waringin het levenslicht laten zien.

Op de door ons ingeslagen strategische weg, wisten wij suggestievelijk niet alleen het vertrouwen van de Indische samenleving, maar tevens die van de bestuurders in de regio te winnen.

In de nog komende jaren zullen wij dan ook nog dieper inzoomen op :

- de problematiek waar onze jongere generaties nog steeds mee worstelen
- het optimaliseren van de kennisoverdracht m.b.t. de geschiedenis van het voormalig koloniaal Nederlands-Indië
- het inzetten van dialoogvormen
- het uitdragen van onze cultuur en het hiermee nauw verwant cultureel erfgoed.

Tot slot stel ik U bij deze er van op de hoogte dat ik vanwege dwingende medische redenen, met ingang van januari 2025 mijn taken en verantwoordelijkheden als voorzitter van Stichting Waringin zal gaan neerleggen.

Voor het door U allen in de afgelopen jaren in mij gestelde vertrouwen en verleende ondersteuning (in welke vorm dan ook) bij deze mijn uiterste dank !

Specifiek :

Gemeente Heerlen : Burgemeester Roel Wever
Kabinet / Simone Sporken
Cultuur Erfgoed/ Lydia Manusama

Bestuur Provincie Limburg : Gouverneur Emile Roemer + stafleden

Directie St. Pensioenfonds ABP : voorzitter Uitvoerend Bestuur /
Harmen van Wijnen

Directie Algemene Pensioengroep : Directeur Salvador Essers
Service coach Yolanda v.d. Goot

Brightlands Smart Services Campus : Barbara Sloos / Peter Liebens

Ik spreek hierbij de ultieme wens uit dat U ook in de nabije toekomst, onze stichting een warm hart zult blijven toedragen.

Een bijzonder woord van dank aan :

- mijn thuisfront (mijn echtgenote, kinderen en overige familieleden) die mij door de jaren heen t.a.v. mijn Waringin activiteiten, in alle opzichten optimaal hebben bijgestaan
- mijn medebestuurdersleden en alle leden van het vrijwilligersteam, die met hun ontoombare inzet, stichting Waringin hebben geleid naar onze huidige respectabele status.

Overeenkomstig de statuten en het Huishoudelijk Reglement van onze stichting, zal onze huidige vice voorzitter de heer André de Bruin, m.i.v. 1 januari 2025 de voorzittershamer van mij gaan overnemen.

Ik wens U verder, een waardige en respectvolle herdenking toe !

André Simon
Voorzitter Stichting Waringin